

Diskuse o psychoterapeutické fakultě

CO JE TO PRAŽSKÁ PSYCHOTERAPEUTICKÁ FAKULTA

J. Skála

Dnes samostatná společnost pro psychoterapii a rodinnou terapii (v dlouhých letech 1952-1989 jen sekce Psychiatrické společnosti) spolupracuje úzce s Institutem pro psychoterapii založeným v r. 1990. Členové jeho osmičlenného kolegia (Skála a Růžička) přišli s nápadem organizovat teoretickou část vzdělávání v psychoterapii ve formě víkendových přednášek, které by pod názvem "Pražská psychoterapeutická fakulta" poskytovaly ucelené teoretické vzdělání. To mělo být nabídnuto všem zájemcům, ale především těm, kdo prodělávají prožitkovou část vzdělávání jako poznávací psychoterapeutický proces na sobě. Ten je určen nejen lékařům, psychologům i pedagogům (probíhá již od r. 1967), ale i středně zdravotním pracovníkům (počínaje rokem 1972) jako tzv. model SUR (jeho autoři Skála, Urban, Rubeš).

A tak jsme se setkali 25. října 1991 v posluchárně pražské psychiatrické klini-
ky. Na pozvánkách bylo "... za pět minut dvanáct": přesně v tu dobu za
přítomnosti 120 zájemců a účasti i úřadujícího ministra zdravotnictví MUDr.
Martina Bojara (absolventa SURu z let 1977-1982) a významného hosta z NSP
paní Marie Rohde jsme Psychoterapeutickou fakultu vyhlásili jako nestátní insti-
tuci s tím, že jde možná o zárodek budoucí soukromé univerzity. Program
Pražské psychoterapeutické fakulty (PPF) nabízel 1x měsíčně pravidelné
víkendy (v pátek odpoledne 4 hodiny, v sobotu za celý den 8 hodin), které by
v průběhu šesti semestrů svým frekventantům přinesly potřebný přehled v teorii
psychoterapie v "bakalářském" rozsahu asi 300 hodin. Protože počáteční zájem
o PPF byl překvapivě veliký, zahájili jsme ji v posledním listopadovém víkendě
1991 ve velkém sále Městské knihovny (kapacita 500 míst) v Praze 1, na
Mariánském nám.: sál byl plně obsazen. Do dnešní doby, tj. do konce dubna
1993 proběhlo podobných víkendů již 14. Přednášejí na nich odborníci zamě-
ření na hlavní směry v psychoterapii, i experti příbuzných oborů (např. filozofie,
teologie, sociologie, genetika). Někteří z lektorů mají pokračující přednášky
jako např. Balcar (psychologie osobnosti), Mikota (psychoanalýza), Řičan
(vývojová psychologie), Mann (práce s rodinou a nemocnými dětmi), Honzák
(psychosomatika) a další.

Každý víkendový blok začíná vždy v pátek v 16 hodin: přednášející má pro
své sdělení 60 minut a 30 minut pro diskusi s posluchači: po půlhodinové
přestávce nastupuje další lektor. V sobotu jsou podobné bloky jak dopoledne,
tak i odpoledne - končíme v 18 hodin. Běh fakulty zahájený před půldruhým
rokem se "překullí" již přes svou polovinu. Průměrná návštěva i dnes je stále vyso-
ká a pohybuje se mezi 250 až 280 účastníky. Z kmenových pravidelných
posluchačů PPF je 36 lékařů, 108 psychologů (většinou ze zdravotnických zari-
zení), 35 středních zdravotních pracovníků, 45 pedagogů, 71 studentů
(z lékařských, filozofických a pedagogických fakult) a 50 těch, kdo mají různá
jiná zaměstnání nebo je neudali. Dvě třetiny z uvedených posluchačů navští-
vilo nejméně 11 víkendů PPF. Akademický titul má 140 frekventantů. Na PPF
přednášelo 6 zahraničních lektorů, tři z nich byli českého původu.

Lze říci, že PPF představuje pregraduální i postgraduální možnost ve studiu
psychoterapeutické teorie, která je doplněna vydáváním skript z předne-
sených referátů. V jarních měsících t.r. bylo zájemcům umožněno podstoupit
i písemné a ústní zápočty: prvních bylo 130, druhých 35. V písemných
zápočtech se frekventanti ve svých esejích rozepisovali na určená i volná
témata týkající se např. hlavních směrů či přístupů v psychoterapii (hlubinný,
dynamický, humanistický či rogeriánský, rodinný - systemický, kognitivně beha-
viórní, hypnoticko-suggestivně-relaxačně-autoregulační). Posluchači si tak
mohli ověřit jak svoje prioritní zaměření a základní orientaci, tak i zběhlost
v teoretické oblasti i oblasti praktické aplikace v psychoterapii.

Dnes nabízejí víkendy PPF svým frekventantům víc než jen přednášky.
Některými lektory jsou organizovány semináře např. na téma skupinová psycho-
terapie, rodinná terapie, psychoanalýza, psychosomatika, filozofie a psycho-

terapie. Semináře jsou dvouhodinové a konají se zpravidla v pátek před odpoledními přednáškami. Motivace frekventantů je "namáhána" skutečností, že školné za jednotlivý víkend (vždy poslední v měsíci) činí Kč 120,- a za seminář Kč 50,-.

Osobně pocíťuji z rozběhlé PPF hodně gratifikace včetně organizátorské radosti, i když také starostí je nemálo. Na PPF se setkávají frekventanti i absolventi řady dlouhodobých výcviků. Spolu s Jiřím Růžičkou předpokládáme, že do konce t.r. vydá ministerstvo zdravotnictví vyhlášku o vzdělávání v psychoterapii a že mezi akreditovaná střediska bude zařazen i Institut psychoterapie a takové aktivity jako je PPF.

Vzdělávání v psychoterapii se týká jak lékařů, tak klinických psychologů: je však pamatováno i na vzdělávání středních zdravotních pracovníků. Byli bychom rádi, aby zde projevili zájem nejen psychiatři, ale i gynekologové, pediatri, praktičtí lékaři, stomatologové, internisté v oblasti psychosomatiky, rehabilitační specialisté, onkologové apod. Těm všem jsou nabízeny zkušenosti a možnosti popsané v tomto sdělení.